

עבודת השם

"חג סוכות"

משעבד וכוכל אותנו למקומנו ולא מאפשר לנו להתקדם ולהתעלות הוא ההרגל. וכך מבארים בחסידות את דברי אברהם אבינו לשלות שהמלאכים שנדרו לו לעובדי אילימ להם אמר רחצו רגליכם, שכונתו היתה לומר שתרחצו עצמיכם מההרגלים שלכם.

כשאנו יוצאים בסכות מהקביעות, מהבית, לדירת העראי ונפתחים למקום אחר ושומעים דברים אחרים (בין השאר את השכנים שלך) ומצליחים לראות גבוהה עד הכוכבים, זה הזמן להשתחרר מהקבע שלך, מכל מה שקבוע ומקבע. החדוש הוא שגם במצוות הקבועות, בתפלה אותה אנו אומרים שלוש פעמים ביום, בברכת המזון אותה אנו אומרים לפחות פעמים ביום, בהנחת התפלין ובכל המצוות הקבועות, אנו צריכים להשתחרר מהקבעות ולקיים את המצוה כל פעם כאלו זוהי הפעם הראשונה, שאם אדם מניח תפלין היום רק מפני שהוא הניח אותם גם אתמול זו בעיה קשה. ומה גורם לאדם להצליח להתחדש בכל פעם מחדש? האהבה. האהבה שממילא גורמת גם שמחה עצומה במצוה. ומבאר הרב שלמה קרליבך במש"ל בו הוא שואל כיצד אדם יודע מיהו בת זוגו? "אומר לכם, אם אתה פוגש מישהי בפעם הראשונה ואח"כ, בפעם השנייה, אתה פוגש אותה בפעם השנייה אז אל תטרח להפגש אתה בפעם השלישית כי בעצם בפעם השנייה נפגשת אתה רק מפני שאמרת לה שנפגש... כי כשאתה באמת אוהב מישהי הפעם השנייה יותר מרגשת מהפעם הראשונה ואתה לא יכול לחכות לפגישה השנייה. אין כאן ראשונה שנייה ושלישית, כל פעם אתה מרגיש שעכשו היא הפעם הראשונה... האהבה מחדשת, האהבה עושה שכל פעם היא הפעם הראשונה. בסכות, אחרי שביום כבוד הלב נקה, אהבה גדולה יורדת מן השמים לקב"ה, לעם ישראל, לתורה, ואז אנחנו מתחילים לעשות את המצוות ממש בפעם הראשונה. הלב מלא מהקדשה של סכה דירת עראי ואנחנו משתחררים מההרגל והקבעות. בנשילת לולב אני מנענע אותו לכל ארבע הרוחות. מה זה אומר? זה אומר שאני לא מקבע לשום צד..."

ונסים בדברי הרב קוק זצ"ל בעולת ראיה שאומר "הסכה היא שמחה עליונה מאוד, עד שאינה יכולה להיות קבועה כי אם דרך עראי, אבל היא עומדת במקום אחד מפני שגולי האור של השמחה שוטפים, ואחד מתעלה ומיד בלא שום הפסק השני החדש, שהוא יותר מאיד יותר משמח, יורד ונשפע. על כן נראה כאלו הכל היא סכה אחת, ובאמת בכל רגע ורגע ובכל חלק מחלקי הרגע יש סכה חדשה ממש,

אחר שזכינו בראש השנה להאיר דרכינו לכל השנה ולשבור את המחצות והמסכים כדי לקלט את האור ביום הכפורים, אנו יכולים להכניס ממש לסכות של הקב"ה. המועדים של כל השנה בכלל ושל תשרי בפרט הגם עליה אחר עליה, ואולי צריך להגיד באופן כולל יותר שהמועדים של כל החיים הגם בסימן עליה. כל מועד וחג אלו אנו מניעים הוא הגדול, העליון והנפלא ביותר. יש בזה שני רבדים: דבר בעתו מה טוב, כלומר, בזמן של חג בזמן מסים מתאים לצרכיה המיוחדים של הנפש באותו הזמן. והדבר הזה מחבב את החג בעינינו עד שבאמת אי אפשר להשוות לחג זה שום חג אחר, כבאורו הידוע של הרב קוק במוסר אביד לפסוק "בכל דרכיך דעהו" ש"בין שהוא עוסק בעבודה זו הקב"ה כפיכול שורה מצדו בזו העבודה דוקא ובה ימצאנה ולא במקום אחר... כשאדם פועל איזה דבר של שלמות, בין במחשבה בין במעשה, צריך לשמח בחלקו ולא ירדף אז אחרי דבר אחר כי כל העולם כולו מתקפל לפניו אז דוקא בפרט זה".

הרבד השני והעמק יותר אומר שכל החיים שלנו הם עליה ספירלית. כל חג הוא באמת עליון יותר מכל מה שהיה לפניו, ומי שזוכה לשמע אל לבו ולהרגיש את פעימותיו חש בכל חג שחג כזה עוד לא היה, שכיון שאנו מתעלים בכל יום ועוד יותר בכל מועד וחג, ממילא הכלים שלנו לקלט את האור האינ סופי שמתגלה בכל חג גדלים.

ביחוד הדבר מופיע בסכות, שהרי בסכות, זמן שמחתנו, אנחנו מצליחים לחוש את העראיות. ואין מדבר בעראיות שהיא חסר קביעות וחסר חבור ליסודות העמקים שמעמידים ומקימים את העולם, אלא העראיות הטובה. העראיות הטובה היא היכלת לא להיות מקבע, לא להיות תקוע בשום מקום, כי אחרי שטהרנו עצמנו מכל חטא ועוון ביום הכפורים ואנו יודעים על פי האור המאיר לנו מראש השנה מה הדרך בה אנחנו רוצים ללכת, נותר עוד מכשול אחד העומד בדרךנו ההרגל, הקבעות והקשי להשתנות. הדבר שהכי

18:07	כניסת השבת
19:06	צאת השבת
18:06	שקיעה
19:18	ר. תם
6:46	הנץ

אופק ת"א

ומפני שהשמחה היא התחדשות, וכאן ההתחדשות היא תמידית, על כן הוא זמן שמחתנו". יהי רצון שנוכח להתחדש ולחדש את חיינו.

"סכה: הכי מודרני שאפשר" ליל שבת אחד כבה לפתע החשמל בשכונתי. שבנו מבית הכנסת ועסקנו בנחוישים כמה בתים נתקו מזרם החשמל וכיצד נוכל להגיש מחר צילנט (חמין) פושר וחצי מבשל, כשאחד אמר "כמה יפה ושלדו לעד בחשך לאור הירח. ממש כמו פעם!" השבתי לו "אבל אנחנו המצאנו את החשמל כי לא אהבנו את סגנון החיים של פעם!" היהודית היא חשיבה מתקדמת הנלהבת לאמץ חדושים רעננים. אנו ממקדים במשימתנו לשפר את העולם ולהביא אותו ליעד; אנו בודקים במראה האחרית כדי לודא שאנו פוסעים בשביל הנכון, אך אנו לא שקועים באובססיה במה שהיה פעם. אפילו זכרונות העבר נועדו לספק לנו פרספקטיבה רחבה ביצע להתמודד עם העתיד ועם ההווה. אך ביצע כל זה מסתדר עם העבודה שאנו נושטים את הבית למשך שבוע כדי לחיות בסכות, בדיוק כפי שחיינו אבותינו לפני 3,400 שנה? כאשר התורה מצוה עלינו לחיות בסכות כדי לזכר את הימים בהם הלכנו

במדבר, נראה כי היא מבקשת מאתנו לשחזר את חיות אותם הימים. אולם הסכות היא מבנה עראי בלבד בהם ישבו אבותינו במדבר. מדוע עלינו לשוב ולעשות זאת? אולי חג הסכות הוא לא חזרה לתקופות פרימיטיביות, אלא שיא הקדמה: דלוג למקום אליו לא היינו יכולים להגיע לבדנו. כאשר אנו נמצאים בשגרה, אנו עשויים להתנון. הסכה מאלצת אותנו להתקדם הלאה: לרדת מן הבית המפאר ולפתח במסע לעולם אלוקי יותר. הסכה העראית מזכירה לנו עד כמה החפצים הפיזיים הם ברי-חלוף. סופות הוריקן ופגועי ה-11 בספטמבר למדו אותנו כי אפילו גורדי שחקים עלולים להעלם בסופו של דבר. הבית מעניק לנו נוחיות, אך אסור לבלבל בינה לבין נצחיות שכן לנצחיות יש בת דודה בשם עצלות וזו מבלה את יומה במחשבות על מה שהיא לא תעשה. הסכה מזכירה לנו את מחיבתנו להמשיך הלאה, לצאת ולהעשיר את העולם שסביבנו. כשאנו יושבים בתוך הסכה הרעועה, יש לנו הודמנות לחיות את הבטחון שרק אלוקים מסגל להעניק לנו. משהו שטיט ולבנים לא מסגלים לעשות. זוהי התקדמות, קפיצה שלא יכלנו לעשות לבד, ללא הסכה. הסכה, אם כן, היא שיא המודרניות.

סיפור בהמשכים
"אספה שסוכלה" חלק א.

נקישות נשמעו על דלת בתיהם של שלושים ושנים רבנים בכל רחבי רוסיה. כל אחד ואחד מהרבנים מצא מולו שליח מטעם ממשלת רוסיה, ובגידו הזמנה אישית לאספת רבנים דחופה בעיר מינסק. אלה היו הימים שאחרי המהפכה הקומוניסטית. השלטון הסובייטי פעל לדכוי הדת בכלל, ודת ישראל במיוחד. נאסרו פעילויות דתיות, סוכני-חרש שרצו בכל פנה לגלות את מפורי החק, וענשים חמורים הטלו על מי שלא ציתו. העתונות הסובייטית התגיסה במרץ למסע דכוי הדת. מאמרים ארכים פרסמו בקריאה "לשחרר את העמלים משרידי העבר המדכאים של הדעות הקדומות הדתיות". העתונות המגיסת בשרות השלטונות יצרה דעת-קהל אוהדת לפעולות הרדיפה. אולם דעת-קהל בעולם הרחב החלה לסער. האפיפיור הזדעק והכריז על גיוס כללי של הנוצרים כנגד רוסיה. מדינות רבות הביעו מחאות על הפגיעה בחפש הדת. זה היה הרקע להזמנת הרבנים לאספה הדחופה. השלטון הקומוניסטי בקש לטהר את שמו בדעת-קהל העולמית. באותה אספה במינסק אלצו הקומוניסטים את שלושים ושנים הרבנים לחתם על עצומה הקובעת כי טענות האפיפיור שקריות, וכי אין כל רדיפת דת ברוסיה הנאורה... עכשו בקשו השלטונות לחזר על ההצלחה גם באוקראינה. הם בקשו לכנס את רבני אוקראינה לאספה דומה בעיר חרקוב ולהוציא גם מהם מסמך דומה. בעיר המחוז הגדולה יקטרינוסלב (כיום דניפרופטרובסק) ישב על כסא הרבנות רבי לוי-יצחק שגיארסון (אביו של הרבי מליובאוויטש). נוסף על גדלתו הענקית בתורה, בנגלה ובנסתר, והיותו אישיות חדורת קדשה ומסירות-נפש, נהל את רבנותו בתקיפות ולא נרתע מאיש. גם בתקופות הקשות ביותר קרא ליהודים לשאת את יהדותם בגאון. השלטונות ידעו כי לא יהיה קל לשכנע את שגיארסון לחתם. הוא הזמן לפגישה אישית עם מפקד הק-ג-ב, בנסיון לרפך את עמדותיו. רבי לוי-יצחק נענה להזמנה. המפקד הסביר לו את החשיבות העליונה שהממשלה רואה בקיום האספה ויצין כי חובתו של כל אזרח לסייע לאינטרסים של ממשלתו. בסיום הפגישה מסר המפקד לרבי לוי-יצחק פריטים נסיעה במחלקה הראשונה ברפכת המהירה היוצאת לחרקוב. לתדהמתו החזיר לו רבי לוי-יצחק את הפריטים באמרו: "אני מודה לך על טוב-לבך, אך אני יכול לנסע על חשבוננו". המפקד החליט להבליג לעת-עתה. כאשר בא הרב שגיארסון לאספה בחרקוב הבחין כי הרבנים ממעטים לדבר בינם לבין עצמם. הוא הביט סביבו וזהה מיד אדם זר, שתחפשת הרב לא הלמה אותו כלל. ברור היה כי הוא מרגל וסוכן-חרש...

פינת ההלכות
"ענייני השחל בשבת" (סימן שמה)

1. כבוי החשמל בשבת אסור מדברי סופרים. ואף מאורר חשמלי או מזגן שאין בו מנורה חשמלית, וכן טרנזיסטור, אסור לכבותם בשבת, שכל הפעלת כח חשמלי, הפעלתו או כבוי, גורם להוצאת ניצוץ הפורח באוויר. שאסור על כל פנים מדרבנן, אף שלא גרם לשללה או נחלת. והדלקת מזגן בשבת כשאין בה מנורת בקרה, אסורה מדרבנן. [ילקוט יוסף שבת כרך ה' עמוד קצא, ובמהדורת תשס"ד עמוד תו].

2. מה שהציבו מצלמות בעיר העתיקה בירושלים, ברחובות המוליכים אל הכתל המערבי, שמצויים שם גויים רבים, בכדי שיוכלו לזהות את העוברים ושבים, על מנת לאבטח את הבאים להתפלל בכתל המערבי, והמצלמה פועלת באופן אוטומטי במשך כל שעות היום, לצלם את מה שנראה ברחוב, מתר ללכת בשבת ברחובות אלה, אחר שההולך שם אינו מתכוון להצטלם כלל. [ילקוט יוסף שבת ה' עמוד תא. על פי המבאר בשו"ת יביע אבר חלק ט' סימן לה].

עלון זה לעילוי נשמת!	
ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יופצב בן שושנה
שרה בת שלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאגו ותנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתר "לדעת" ו"דרשו" ועוד...

ההמשך יבוא!